

Betreft

Debat IVD-aangelegenheden d.d. 10 februari 2015

Amsterdam

6 februari 2015

Geachte kamerleden,

Volgende week, 10 februari, vindt het debat met minister Plasterk over “IVD-aangelegenheden” plaats. Eén van de te bespreken onderwerpen is het voorstel van de minister om de geheime diensten de bevoegdheid te geven om alle Nederlandse communicatie te onderscheppen.

Dit voorstel maakt een enorme potentiële inbreuk op de privacy van de burgers wiens communicatie is onderschept. Deze inbreuk gaat in de komende jaren alleen maar versterkt worden door ontwikkelingen als “the internet of things”, waardoor steeds meer apparaten in onze persoonlijke levenssfeer gegevens zullen uitwisselen; gegevens die dus ook onderschept kunnen worden door de geheime diensten.

De minister gaat bij het bespreken van de bevoegdheid aan twee belangrijke overwegingen voorbij: het nut en de noodzaak van de voorgestelde bevoegdheid. Op beide aspecten is de minister niet of nauwelijks ingegaan. De minister gaat in zijn brief vooral in op de waarborgen waarmee de bevoegdheid omgeven zou moeten worden.

Toch is het belangrijk om de aandacht op de noodzaak van de bevoegdheid te vestigen, omdat de noodzaak en effectiviteit van deze bevoegdheid boven elke twijfel verheven moeten zijn om de inbreuk die de bevoegdheid maakt te kunnen rechtvaardigen.

De volgende vragen zouden daarbij aan de orde kunnen komen:

- Waarom is deze bevoegdheid noodzakelijk?
- Loopt de informatiepositie van de diensten op dit moment in gevaar? En als dat zo is: hoe loopt deze dan nu gevaar?
- Wat gaat het onderscheppen van kabelgebonden informatie ten opzichte van het combineren van nu al bestaande bevoegdheden extra opleveren?
- Is het toevoegen van grote extra gegevensset niet juist een extra belasting voor de diensten, terwijl uit onderzoeken¹ blijkt dat het juist belangrijk is om de al beschikbare informatie juist en tijdig te analyseren?

¹ <http://www.theguardian.com/commentisfree/2015/jan/12/guardian-view-on-mass-surveillance>

- Uit analyse van aanslagen in de afgelopen decennia, zoals New York, Boston en Parijs, blijkt steeds weer dat de geheime diensten de aanslagplegers al eerder in het vizier hadden, maar dat bepaalde redenen er voor zorgden dat zij niet langer werden gevolgd. Betekent dat niet dat de informatiepositie van de diensten voldoende is, maar dat er op een andere manier met die informatie moet worden omgegaan?
- Bestaat het voornemen om, als de Wiv zou worden aangepast om ook kabelgebonden verkeer op grote schaal te kunnen onderscheppen, die onderschepte informatie ook op grote schaal met de NSA en andere geheime diensten te delen?
- Wat acht de minister belangrijker bij deze bevoegdheid: het opvangen en analyseren van gedragsgegevens (“metadata”) van communicatie of de inhoud van communicatie?
- Heeft de minister alternatieven voor deze bevoegdheid onderzocht en zo nee: waarom niet? Als er wel naar alternatieven gekeken is: welke alternatieven zijn onderzocht en waarom zijn deze niet toereikend geacht?
- Is het voorstel tot het ongerichte kabelgebonden communicatie aftappen, in strijd met het Europese mensenrechtelijk kader, in het bijzonder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie?
- Is er contact geweest over dit voorstel met andere landen en geheime diensten en zo ja: is de minister bereid openheid te geven over het aantal gesprekken, de gespreksdeelnemers en de inhoud van deze gesprekken?²

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Aarzel niet om contact met mij op te nemen, mocht u nog vragen hebben.

Met vriendelijke groet,

Ton Siedsma

² <http://www.theguardian.com/uk-news/2013/nov/01/gchq-europe-spy-agencies-mass-surveillance-snowden>